

Bydgoszcz, dnia 3 sierpnia 2018 r.

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

WPS.III.9421.4.8.2018.SSz/LS

Pani
Aldona Michalska
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Złejwsi Wielkiej

Wojewoda Kujawsko-Pomorski stosownie do art. 28 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 z późn. zm.) - zwanej dalej ustawą o pomocy społecznej oraz § 17 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. nr 61 poz. 543 z późn. zm.) - zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie nadzoru i kontroli, przekazuje niniejsze zalecenia pokontrolne.

W dniach 13 i 19 kwietnia 2018 r. inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej, działający na podstawie upoważnień Wojewody Kujawsko-Pomorskiego przeprowadzili kontrolę doraźną w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Złejwsi Wielkiej - zwanym dalej Ośrodkiem lub OPS.

Tematyka kontroli dotyczyła prawidłowości działań Ośrodka w zakresie zadania własnego gminy o charakterze obowiązkowym tj. udzielania schronienia osobom tego potrzebującym, ze szczególnym uwzględnieniem osób kierowanych do Schroniska w Nowym Jasińcu.

Kontrolą został objęty okres od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 13 kwietnia 2018 r. - z uwzględnieniem decyzji, przyznających świadczenia w formie skierowania do schroniska wydanych przed wyżej podanym okresem.

Celem kontroli było przedstawienie stanu faktycznego w obszarze objętym tematyką kontroli, w tym ustalenie ewentualnych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków. Szczegółowe wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli.

Przedmiotowy protokół w dniu 28 maja 2018 r. został podpisany przez Kierownika jednostki podlegającej kontroli.

Inspektorzy nadzoru i kontroli Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy zaobserwowali w ramach działań nadzoru - stosowaną w województwie praktykę przyjmowania do schronisk, noclegowni, osób wymagających ze względu na wiek lub stan zdrowia całodobowej opieki.

W ocenie Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Wydziału Polityki Społecznej KPUW w Bydgoszczy - noclegownia i schronisko, nie są placówkami właściwymi do przyjmowania osób wymagających całodobowej opieki.

W związku z przeprowadzoną kontrolą w schronisku dla osób bezdomnych w Nowym Jasińcu - prowadzonym przez Stowarzyszenie „JESIEN” (figurującym w rejestrze Wojewody, ale jako placówka udzielająca tymczasowego schronienia) - podjęte zostały, działania kontrolne w tych jednostkach pomocy społecznej, które kierowały swoich mieszkańców do schroniska w Nowym Jasińcu.

W trakcie kontroli ustalono, iż w 2017 r. Ośrodek przyznał pomoc w formie schronienia 11 osobom (w tym jedno skierowanie do placówki w Nowym Jasińcu).

Jak ustalono, osoba przebywająca w ww. placówce nie ponosiła kosztów pobytu z racji posiadanego dochodu nieprzekraczającego kryterium dochodowego.

Zespół Kontrolny po zapoznaniu się z dokumentacją klienta oraz wyjaśnieniami Kierownika OPS stwierdził, że jednostka realizując zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym w zakresie udzielania schronienia osobom tego potrzebującym naruszyła treść art. 48 a ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, który stanowi: „, w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych, ogrzewalni mogą przebywać osoby zdolne do samoobsługi, których stan zdrowia nie zagraża zdrowiu i życiu innych osób przebywających w placówce”. Umieszczono bowiem w placówce o statusie schroniska osobę wymagającą pomocy i opieki osoby drugiej, posiadającą znaczny stopień niepełnosprawności.

Gmina Zławieś Wielka nie ma podpisanych porozumień administracyjno-prawnych z innymi gminami, które prowadzą lub zlecają prowadzenie noclegowni lub schronisk dla osób bezdomnych. Porozumienia są zawierane bezpośrednio ze schroniskami, w których przebywają osoby bezdomne z terenu gminy.

Kontrola wykazała, że Rada Gminy w Złejwsi Wielkiej, stosownie do zapisów art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, określiła w drodze uchwały szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku (Uchwała Nr XI/54/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 25 czerwca 2015 r.).

Powyższa Uchwała w § 4 ust. 2 zawiera zapis umożliwiający (za zgodą strony) pobieranie odpłatności za pobyt w schronisku od osoby której dochód nie przekracza kwoty kryterium dochodowego. Zapis ten jest niezgodny z art. 97 ust.1 ustawy o pomocy społecznej wskazującym jednoznacznie, że „(...) osoby nie ponoszą opłat, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego”.

Stwierdzono też pewne nieprawidłowości w zakresie realizowania przez Ośrodek zapisu art. 48 a ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym schronisko zapewnia tymczasowe schronienie osobom bezdomnym, które podpisały kontrakt socjalny.

Spośród 11 osób kierowanych do schroniska dokumenty te sporządzono z dwoma klientami.

Podkreśla się, iż w kwietniu 2017 roku oraz w maju 2018 roku zostały przekazane do wiadomości wszystkim Ośrodkom naszego województwa - opracowane przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej - „Wytyczne w zakresie pomocy osobom bezdomnym” oraz „Wytyczne w zakresie pomocy osobom bezdomnym w związku z nowelizacją ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 r. poz. 700)”, w których podane są szczegółowe zasady udzielania schronienia, jako obowiązkowego zadania gmin. Zasadne jest więc uwzględnianie ich treści w toku podejmowanych przez Ośrodki działań.

Wydział Polityki Społecznej, prowadzący kontrolę ocenia działalność kontrolowanej Jednostki w zakresie objętym kontrolą **pozytywnie z nieprawidłowościami**¹.

Stwierdzone nieprawidłowości odnoszą się do sposobu realizacji świadczeń pomocy społecznej. Wynikają one z niedostatecznego stosowania obowiązujących przepisów prawnych przy wykonywaniu zadań ustawowych. Istniejący stan rzeczy może skutkować

¹ Wojewoda Kujawsko-Pomorski stosuje 5 stopniową skalę oceny: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowością, pozytywna nieprawidłowościami, negatywna (Zarządzenie nr 371/2017 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 11 grudnia 2017 r.). Przez uchybienie – należy rozumieć odstępstwo od stanu pożądanego o charakterze wyłącznie formalnym, nie powodujące następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonywania zadań. Przez nieprawidłowość – należy rozumieć działanie lub zaniechanie, które z punktu widzenia kryteriów kontroli jest nielegalne, niegospodarne, niecelowe lub nierzetelne, a w przypadku kontroli wykonywania zadań – nieskuteczne, niewydatne lub nieoszczędne.

nieprawidłowym funkcjonowaniem jednostki pod względem merytorycznym oraz niewłaściwym wykonywaniem powierzonych zadań.

Na podstawie § 17 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej wskazuje się Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Złejwsi Wielkiej jako osobę odpowiedzialną za powstanie nieprawidłowości oraz za podjęcie odpowiednich działań w celu ich usunięcia.

W związku z zakończeniem postępowania kontrolnego z uwzględnieniem terminu, o którym mowa w § 16 ust. 1 rozporządzenia w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej, przekazując powyższe uwagi i wnioski Wojewoda Kujawsko-Pomorski zaleca:

1. W każdym przypadku (za wyjątkiem okoliczności określonych w przepisach ustawy o pomocy społecznej) z osobami ubiegającymi się o pomoc w formie schronienia zawierać kontrakty socjalne. Zapisy działań, do których zobowiązuje się w kontrakcie klient, określać pod kątem aktywizacji, wyjścia z bezdomności i uzyskania samodzielności życiowej klienta.

termin wykonania: na bieżąco

2. W zakresie udzielania schronienia - uwzględniać unormowania prawne zawarte w art. 48 a ust. 5 ustawy o pomocy społecznej.

termin wykonania: na bieżąco

3. Podjąć działania w zakresie zmiany błędnego zapisu w Uchwale Nr XI/54/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 25 czerwca 2015 r. „w sprawie ustalenia szczegółowych zasad przyznawania i ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia (...)”.

Treść zmiany dostosować do wymogów art. 97 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

termin wykonania: bez zbędnej zwłoki

W wyżej wymienionych kwestiach działalność Ośrodka wymaga podjęcia stosownych działań. Po zrealizowaniu powyższych zaleceń OPS wykonywać będzie zadania statutowo-ustawowe w wymaganym wymiarze.

Zgodnie z art. 128 ust. 1 - 7 ustawy o pomocy społecznej:

1. Wojewoda w wyniku przeprowadzonych przez zespół inspektorów czynności, o których mowa w art. 126 cyt. wyżej ustawy, może wydać jednostce organizacyjnej pomocy społecznej albo kontrolowanej jednostce zalecenia pokontrolne.
2. Jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

3. Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.
4. W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni obowiązana jest do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków.
5. W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń, o których mowa w ust. 2, jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, o których mowa w ust. 1, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez wojewodę zastrzeżeń.
6. W przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności jednostki organizacyjnej pomocy społecznej albo kontrolowanej jednostki wojewoda, niezależnie od przysługujących mu innych środków, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ założycielski tych jednostek lub organ zlecający kontrolowanej jednostce realizację zadania z zakresu pomocy społecznej.
7. Organ, o którym mowa w ust. 6, do którego skierowano zawiadomienie o stwierdzonych istotnych uchybieniach, jest obowiązany, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o stwierdzonych uchybieniach, powiadomić wojewodę o podjętych czynnościach.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

W przypadku braku realizacji zaleceń pokontrolnych zostanie wszczęte postępowanie administracyjne, zgodnie z art. 130 ust. 1 i 131 ustawy o pomocy społecznej.

Wojewoda Kujawsko-Pomorski

Do wiadomości:

1. Wójt Gminy Zławieś Wielka
2. a/a.

